

ELBIR

ELEKTRONIKUS LAKOSSÁGI BŰNMEGELŐZÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2019. március

Nem mind unoka, aki azt állítja!

Az ország egyes területein 2017 évhez képest 2018-ban megnövekedett az úgynevezett „unokázós” módszerrel elkövetett csalások száma. Az okozott kár értékéke pedig többszörösére emelkedett. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az elmúlt két évben nem következtek el ilyen típusú bűncselekményt, ez viszont nem jelenti azt, hogy a jövőben nem gyűrűzhet be szűkebb pátriánkba is az idősök részéről a család iránti aggodalmat kihasználó csalási forma.

Annak érdekében, hogy ez az elkövetési mód ne terjedhessen el szükséges a bűnözők által alkalmazott technikák és a védekezési lehetőségek ismertetése. Elsősorban az időskorú lakosság és a hozzátartozóik részére kívánunk tanácsokat adni, hogy nagy biztonsággal ismerjék fel a bűncselekményt és felkészülten reagáljanak a történetekre.

Mi is az az „unokázás”?

- Az időseket a késő **délutáni, éjszakai órákban** telefonon hívják fel az elkövetők.
- Az áldozatokat részben **telefonkönyvekből választják ki**, az „özv.” és az „id.” előtaggal rendelkező neveket részesítik előnyben. Másrészt **találomra** is választanak telefonszámokat.
- A csaló azt állítja, hogy ő a hívott fél unokája, gyereke és valamilyen nagy **bajba került, amit csak pénz átadásával lehet orvosolni**.
- A fentiek szerint a felhívott szépkorú sértettek körülbelül **egyharmada a kért összeget, ékszert átadja**.
- Az összeg több 10.000 forint vagy akár milliós nagyságrendű is lehet.

A legenda ismert formái

A csalók által az időseknek előadott történetek a bűncselekmény típus első észlelése óta változtak és változni is fognak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az **eredeti tévedésbe ejtő módszert ne alkalmazzák a mai napig**. Minden legendában **közös a hozzátartozó kiszolgáltató helyzetére való hivatkozás és a pénzkérés**. Az alábbiakban gyakran előforduló megtévesztési módszereket ismertetünk.

- Az eredeti: az „unoka” a saját nevében telefonál, a sértettet „mamának, papának” szólítja. Elmondja, hogy **balesetet okozott** és szüksége lenne pénzre, hogy a kárt megtérítse. Amennyiben **gyorsan fizet, úgy nem lesz rendőrségi eljárás** az ügyből. Mivel pénze nincs, **csak a nagyszülők tudnak segíteni**. A helyszínről nem mehet el, de **elküldi egy ismerősét a pénzért**.
- Az „unoka” sírva telefonál és azt állítja, hogy **nagy tartozása van**, ezért **elrabolta a maffia**, váltságdíjat kell fizetnie, **különbön megölik**. Nem tudja, kihez forduljon. **Pénz és ékszer is jó** fizetség gyanánt. **A pénzt a sértettnek el kell helyeznie egy kukánál**, vagy máshol közterületen.
- Egy „mentős” telefonál, hogy az „unokát” baleset érte. A balesetet az „unoka” okozta és sürgősen pénzre van szüksége. Amiért egy „mentős” el fog menni.
- Egy „rendőr” telefonál, hogy az „unoka” nagy bajba került. **Pénzért, ékszerért** cserébe el tudja intézni, hogy ne kerüljön börtönbe. A pénzért **egy magát rendőrnek kiadó személy megy el**.

Miért az időskorúak a sértettek?

- Ők a legvédtelenebbek, **leghiszékenyebbek**.
- Többségüknek **van unokája** és némi **megtakarított – akár temetésre félretett – vagyona** és évek során összegyűjtött **ékszere**.
- Koruknál fogva gyengül a látásuk, hallásuk és a mozgásuk is nehézkes.
- A **megfigyelő- és visszaemlékező képességük hanyatlik**.
- Az **életük értelmének** a családot, gyereket, és főleg **az unokát tekintik, akiért bármit megtennének**.

Mit tegyen, hogy ne váljon áldozattá!

- Először is **nyugodjon meg. Gondolja végig**, mennyire életszerű az előadott történet.
- Ha teheti **visszakérdezéssel**, konkrét kérdésekkel próbálja meg **beazonosítani, leellenőrizni** a telefonálót!
- **Szakítsa meg a vonalat!**
- **Hívja fel azt a személyt** (az ön által ismert telefonszámán), akire hivatkozva telefonáltak. **Győződjön meg róla, hogy valóban ő került-e bajba!**
- Amennyiben nem éri el a hívott felet vagy **nem veszi fel a telefont, úgy ne gondoljon a legrosszabbra. Hívja fel valamelyik közeli hozzátartozóját, ismerősét** (pl.: édesanyja, házastársa, barátnője, testvére, szomszédja) és rajta keresztül tisztázza a történeteket.
- **Hívja azonnal a Rendőrséget az 112-es** segélyhívó telefonszámon.
- **Ne adjon át pénzt vagy ékszert ismeretlen személynek**, de **jegyezze meg**, hogy a pénzért érkező személy milyen rendszámú, színű és típusú gépkocsival érkezett.

Képek forrás: Internet